

LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIUS

PAŽYMA

DĖL GALIMOS DISKRIMINACIJOS TAUTYBĖS PAGRINDU TEIKIANT PASLAUGAS

2016-04-13 Nr. (16)SN-25)SP-34

Vilnius

Lygių galimybių kontrolierė (toliau – ir Kontrolierė) 2016 m. vasario 17 d. gavo pareiškėjos A. B. (toliau – ir pareiškėja) 2016 m. vasario 15 d. skundą, kuriame nurodoma, jog pareiškėja yra romų tautybės, viena augina 3 mažamečius vaikus, yra sąraše savivaldybės socialiniam būstui gauti. Pasak pareiškėjos, socialinis būstas, esantis Užtvankos g. 2-9, Vilniuje, ilgą laiką buvo negyvenamas, apleistas, todėl jį susitvarkė, tačiau, pasak pareiškėjos, pateikus prašymą jame teisėtai apsigyventi, gavo šaukimą į teismą dėl iškeldinimo. Pareiškėja taip pat nurodė, kad kreipėsi į Vilniaus miesto savivaldybės teisinės pagalbos skyrių, tačiau paskirtas teisininkas neatvyko į parengiamąjį teismo posėdį.

1. Lygių galimybių kontrolierė 2016 m. vasario 25 d. raštu Nr.(16)SN-25)S-104 kreipėsi į Vilniaus miesto savivaldybės administraciją, prašydama pateikti argumentuotus paaiškinimus dėl pareiškėjos skunde nurodytų aplinkybių.

2. Lygių galimybių kontrolierė 2016 m. kovo 22 d. raštu Nr. (16)-SN-25)S-182 kreipėsi į Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos direktorę A. B., prašydama pateikti turimą informaciją, ar buvo pareiškėjai paskirtas advokatas, jei taip, tai kodėl jis neatvyko į teismo posėdį.

Lygių galimybių kontrolierė

n u s t a t ė :

1. Savivaldybės įmonės „Vilniaus miesto būstas“ (toliau – SĮ „Vilniaus miesto būstas“) direktorius T. B. 2016 m. kovo 16 d. raštu Nr. 1.35-16/879 informavo Kontrolierę, jog patalpos, esančios Užtvankos g. 2-10, Vilniuje 2001 m. gegužės 23 d. buvo išnuomos L. J., su juo sudaryta Vilniaus miesto savivaldybės butų fondo gyvenamosios patalpos nuomos sutartis Nr. 123. Pagrindinis buto nuomininkas 2013 m. spalio 14 d. mirė. Minėtose patalpose liko gyventi N. A. L. J. sugyventinė. SĮ „Vilniaus miesto

būstas“ darbuotojams patikrinus patalpas ir nustačius, kad N. A. gyvena patalpose be teisinio pagrindo, jai buvo įteiktas įspėjimas geranoriškai per 12 d. atlaisvinti patalpas. Šį įpareigojimą N. A. įvykdė 2015 m. kovo 18 d. Vėliau, 2015 m. gegužės 12 d. ji kreipėsi į Vilniaus miesto apylinkės teismą su ieškiniu dėl pripažinimo nuomininko šeimos nariu ir įpareigojimo sudaryti buto, esančio Užtvankos g. 2-10, Vilniuje, nuomos sutartį.

SĮ „Vilniaus miesto ūkis“ darbuotojams 2015 m. rugpjūčio 28 d. patikrinus patalpas, konstatuota, jog jas savavališkai užėmė A. B. ir paprašyta jos atlaisvinti patalpas, tačiau ji nesutiko, todėl 2015 m. lapkričio 4 d. SĮ „Vilniaus būstas“ kreipėsi į Vilniaus miesto apylinkės teismą dėl pareiškėjos šeimos iškeldinimo iš gyvenamųjų patalpų, esančių Užtvankos g. 2-10, Vilniuje, nesuteikiant kito gyvenamojo ploto.

2. SĮ „Vilniaus miesto ūkis“ direktorius atkreipė dėmesį, jog A. B. faktiškai apsigyveno patalpose, esančiose Užtvankos g. 2-10, Vilniuje, kurios priklauso Vilniaus miesto savivaldybei, tačiau virš buto durų nurodytas Nr. 9. Tokia faktinė situacija susidarė neaiškiais aplinkybėmis pakeitus butų Nr. 9 ir 10 numeraciją, nors duomenys nekilnojamojo turto registre nebuvo ir nėra pakeisti.

3. Dėl teisinės pagalbos pareiškėjai suteikimo SĮ „Vilniaus miesto ūkis“ direktorius paaiškino, jog Vilniaus miesto savivaldybės Teisės departamento teisinės pagalbos skyriaus vyriausioji specialistė, teikianti pirminę teisinę pagalbą, 2015 m. lapkričio 17 d. padėjo pareiškėjai užpildyti prašymą antrinei teisinei pagalbai gauti civilinėje byloje dėl iškeldinimo. Užpildytas prašymas buvo įteiktas A. B., kurį pareiškėja turėjo pateikti Valstybės garantuojamai teisinei pagalbos tarnybai, esančiai Odminių g. 3, Vilniuje.

4. Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos (toliau – ir Tarnyba) direktorė A. B. 2016 m. balandžio 5 d. raštu Nr. (2.2)NO-2-1903 informavo Kontrolierę, kad 2015 m. gruodžio 16 d. Tarnybos sprendimu Nr. (1.7.)S-3823-4640-15 suteikė A. B. antrinę teisinę pagalbą civilinėje byloje Nr. e2-46680-235/2015 dėl iškeldinimo iš gyvenamųjų patalpų, esančių Užtvankos g. 2-10, Vilniuje ir paskyrė advokatą L. I. Siekdama objektyviai ir išsamiai išnagrinėti pareiškėjos prašyme išdėstytas aplinkybes, Tarnyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo 9 straipsnio 3 dalies 4 punktu, 2016 m. kovo 2 d. raštu Nr. (2.2)NO-2-1171 kreipėsi į advokatą, prašydama pateikti informaciją apie antrinės teisinės pagalbos teikimo A. B. eigą bei paaiškinti, kodėl neatvyko į parengiamąjį posėdį, kuris įvyko 2016 m. sausio 12 d.

Advokatas L. I. 2016 m. kovo 2 d. raštu Nr. (2.2)NO-1-1393 informavo Tarnybą, jog po sprendimo teikti antrinę teisinę pagalbą priėmimo pareiškėja nepasinaudojo jai suteikta antrine teisine pagalba ir nesusisiekė su jai paskirtu advokatu, nepateikė advokatui jokių procesinių dokumentų, gautų iš teismo. Advokatas taip pat nurodė, kad sužinojęs, jog civilinėje byloje Nr. e2-46680-235/2015 yra priimtas A. B. nepalankus sprendimas, telefonu pats susisiekė su pareiškėja. L. I. pareiškėjai paaiškino,

kad priimtą teismo sprendimą yra galimybė skusti apeliacine tvarka, tačiau reikalinga, kad ji atvyktų į Tarnybą ir užpildytų naują prašymą antrinei teisinei pagalbai gauti. A. B. pažadėjo advokatui kreiptis į Tarnybą.

Kadangi pareiškėja į Tarnybą neatvyko, todėl buvo pakartotinai 2016 m. kovo 24 d. raštu kreiptasi į advokatą ir į pareiškėją, prašant patikslinti informaciją, tačiau nei iš vieno jų negauta atsakymo.

Lygių galimybių kontrolierė

k o n s t a t u o j a :

1. Iš skundo tyrimo metu surinktos informacijos nėra pakankamo pagrindo manyti, kad pareiškėja būtų diskriminuojama dėl tautybės ar kitu diskriminacijos pagrindu, kaip tai numatyta Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatyme ir Lietuvos Respublikos moterų ir vyrų lygių galimybių įstatyme.

2. Lygių galimybių įstatymo 10 straipsnis numato, kad lygių galimybių pažeidimu laikomas šiame įstatyme nustatytų pareigų nevykdymas ar netinkamas jų vykdymas ir draudimų nesilaikymas.

3. Nustatant diskriminacijos fakto buvimą ar nebuvimą, yra lyginami keli žmonės ar žmonių grupės, ir vertinama, ar vienai grupei dėl tautybės ar kitų pagrindų nėra taikomos mažiau palankios sąlygos nei kitai grupei buvo, yra ar būtų taikoma panašiomis aplinkybėmis. Palyginamieji vertinami panašiomis arba tokiomis pačiomis aplinkybėmis. Taigi diskriminacija pasireiškia kaip valinis žmogaus arba žmonių grupės turimų teisių apribojimas, kai tomis pačiomis ar panašiomis aplinkybėmis kitas savo savybėmis ir požymiais panašus žmogus ar žmonių grupė naudojami tokiomis teisėmis arba net yra privileijuotoje padėtyje. Būtent dėl vienokių ar kitokių požymių žmogus arba žmonių grupė netenka įstatymų garantuotų teisių arba galimybių šias teises realizuoti. Aptariamam atveju pareiškėja savavališkai įsikėlė į patalpas, kurios nuo 2008 m. nuosavybės teise priklauso Vilniaus miesto savivaldybei, todėl nepažeidžiant galiojančių įstatyminių nuostatų asmenys, savavališkai užėmę gyvenamąją patalpą, t. y. pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.612 straipsnį asmenys įsikėlę be nuomos sutarties, išskeldinami teismo tvarka ir kita gyvenamoji patalpa jiems nesuteikiama.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, jog pareiškėjai tinkamai buvo suteikta galimybė pasinaudoti tiek pirmine, tiek antrine teisine pagalba (žr. nustatomosios dalies 3 ir 4 punktus).

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, bei vadovaudamasi Lygių galimybių įstatymo 14 straipsniu, 15 straipsnio 2 punktu bei Moterų ir vyrų lygių galimybių įstatymo 24 straipsnio 1 dalies 4 punktu,

Lygių galimybių kontrolierė

n u s p r e n d ž i a :

1. Atmesti skundą, jeigu nepasitvirtino jame nurodyti pažeidimai.
2. Su tyrimo pažyma supažindinti pareiškėją.

Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Lygių galimybių kontrolierė

Agneta Lobačevskytė